

**UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

DOM

Afsagt den 28. april 2004 af Østre Landsrets 12. afdeling
(landsdommerne Michael Dorn, Kirsten Schmidt (kst.) og Thomas
Lohse (kst.)).

12. afd. nr. B-1229-03:

Person 1

som væрге for

Sagsøger

(advokat Christoffer Iversen, besk.)

mod

- 1) Den Sociale Ankestyrelse
(Kammeradvokaten v/advokat Benedicte Galbo)
- 2) Frederiksborg Amt
Socialforvaltningen
(Kammeradvokaten v/advokat Benedicte Galbo)

Under denne sag, der er anlagt den 18. marts 2003, har Person 1

som væрге for Sagsøgeren

nedlagt følgende påstande over for de sagsøgte, Den Sociale
Ankestyrelse og Frederiksborg Amt:

1. De sagsøgte tilpligtes at anerkende, at kredsen af lov-
lige kriterier ved afgørelsen om tildeling af ydelser i
henhold til daværende bistandslov § 115 a, stk. 3, og

nuværende servicelov § 83, stk. 2, ikke omfatter den pågældende ansøgers indtægts- og formueforhold.

2. De sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren er berettiget til med virkning fra den 1. januar 1995 til og med den 30. juni 1999 at få nedsat sin servicebetaling med 5.000,00 kr. p.a.
3. Sagsøgte 2, Frederiksborg Amt, tilpligtes til sagsøgeren at betale 22.500 kr., hvilket beløb forrentes med sædvanlig procesrente fra sagens anlæg, til betaling sker.

De sagsøgte har påstået frifindelse.

I relation til sagsøgerens påstand 2 og 3 har de sagsøgte nedlagt subsidiære påstande om hjemvisning til fornyet behandling hos sagsøgte, Den Sociale Ankestyrelse.

Sagen angår fortolkning af bistandslovens § 115 a, stk. 3, der var gældende til den 30. juni 1998, nugældende servicelovs § 83, stk. 2, hvorefter servicebetalingen for personer, der på grund af deres handicap har nødvendige udgifter i forbindelse med individuelle aktiviteter uden for institutionstilbuddet, nedsættes eller bortfalder.

Sagsøgeren har gjort gældende, at han, der boede på en institution for svært handicappede, jf. bistandslovens § 112, havde krav på nedsættelse af servicebetalingen til institutionen i anledning af, at hans forældre havde udgifter til kørsel ved besøg hos ham på institutionen og ved hans besøg hos forældrene.

Sagens nærmere omstændigheder er følgende:

I anledning af en henvendelse fra Den Sociale Ankestyrelse vedrørende fortolkningen af reglerne om servicebetaling og nedsættelse heraf, jf. bistandslovens § 115 a, stk. 2 og 3, svarede Socialministeriet den 11. april 1996 Ankestyrelsen således:

"...

Efter bistandslovens § 115 a, stk. 2, betaler beboere i institutioner efter § 112 de i bestemmelsen fastsatte beløb i servicebetaling, såfremt beboerne er tilkendt højeste eller mellemste førtidspension.

Efter § 115 a, stk. 3, nedsættes eller bortfalder betalingen for personer, der på grund af deres handicap har nødvendige udgifter i forbindelse med individuelle aktiviteter uden for institutionen, som ikke dækkes af institutionen.

Om baggrunden for indførelse af servicebetalingen fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (L 112, fremsat den 1. december 1993) følgende:

"..Tilkendelse af mellemste eller højeste førtidspension må antages at afspejle nogle særlige behov for støtte, bistand, vejledning, konkrete tilbud m.v. Det lægges således til grund, at de personer, som er er tilkendt disse højeste pensioner i særlig grad benytter ovennævnte institutionstilbud. Det foreslås på denne baggrund, at pensionister med mellemste eller højeste pension udover at betale for de konkrete enkeltydelser, som den enkelte modtager som led i opholdet, betaler for institutionernes særlige tilbud.."

Om baggrunden for indførelse af reglen i § 115a, stk. 3, om nedsættelse af betalingen fremgår følgende:

"..Imidlertid vil der være personer, som på grund af deres handicap har særlige udgifter i forbindelse med almindelig livsudfoldelse, som ikke dækkes af institutionen. Det kan dreje sig om udgifter i forbindelse med ledsagelse eller transport eller andre handicapbetingede udgifter i forbindelse med deltagelse i det almindelige samfundstilbud. Det foreslås derfor, at servicebetalingen nedsættes eller bortfalder i disse tilfælde..."

I Socialministeriets vejledning om betalingsregler i institutioner efter bistandslovens § 112, stk. 1 og 2, er der nærmere redegjort for kriterierne i bestemmelsen, som indebærer at der skal være tale om nødvendige særlige handicapbetingede udgifter ved individuelle aktiviteter i forbindelse med deltagelse i de almindelige samfundstilbud og socialt liv, som ligger udenfor institutionstilbuddet.

Det har således ikke været hensigten, at reglen om nedsættelse af servicebetalingen indirekte skulle indebære en generel udvidelse af institutionstilbuddet.

Derimod har det været hensigten at sikre, at der kan tages individuelle hensyn i de særlige tilfælde, hvor en beboer har merudgifter på grund af handicappet i forbindelse med aktiviteter, som ligger ud over de tilbud, som institutionen naturligt skal sørge for.

Der skal altså ikke alene være tale om kompensation for et handicap - kompensationen skal tillige være af en sådan art, at institutionen ikke skal sørge herfor.

Med hensyn til deltagelse i almindelig daglig livsudfoldelse i fritiden, herunder deltagelse i familiefødselsdage m.v. forudsættes udgifter til denne type fritidsaktiviteter og socialt liv prioriteret inden for det beløb, som den pågældende har til rådighed af sin pension m.v. og således ikke gennem nedsættelse af servicebetalingen.

Det kan dog ikke udelukkes, at der i ganske særlige tilfælde, hvor der er meget store udgifter forbundet med deltagelse i enkeltbegivenheder - f. eks. ledsagelse til en rund fødselsdag eller lignende - kan ydes nedsættelse af servicebetalingen i en kort periode med henblik på dækning af netop disse udgifter.

Der skal således foretages et konkret skøn over behovet i det enkelte tilfælde, aktivitetens og udgiftens art og omfang m.v., sammenholdt med bestemmelsens kriterier og baggrund, jf. ovenfor.

Dette skønselement har medført, at spørgsmålet om nedsættelse af servicebetaling er blevet rejst overfor Socialministeriet fra forskellige sider, bl.a. fra kommuner, amter og institutioner, som er kommet i tvivl i konkrete situationer.

F. eks. kan nævnes en situation, hvor en person ønskede nedsat servicebetaling for at kunne besøge familien på Færøerne. Da besøg hos familie på Færøerne ikke har sammenhæng med handicappet, og vil være dyrt for alle med almindelige indtægter, vil dette ikke kunne begrunde nedsættelse af servicebetalingen. Men hvis den pågældende skal betale særlig meget for flybilletten, fordi han ikke kan bruge en almindelig billet, kan det komme på tale at nedsætte servicebetalingen. ..."

Af sagsøgerens budgetskeema pr. 20. november 1996 fremgik, at sagsøgeren havde et månedligt disponibelt restbeløb efter betaling af udgifter til bl.a. husleje, fuld kost og personlig hygiejne på 4.003 kr.

I sagsøgerens ansøgning om nedsættelse af servicebetalingen, der efter det oplyste blev modtaget hos sagsøgte 2, Frederiksborg Amt, i slutningen af januar 1998, blev den kørselsudgift, som sagen angår, opgjort således:

Sagsøgerens besøg hos forældrene

4 x 25 km x 25 søndage årligt, eller	2.500 km årligt
diverse omveje i tilslutning hertil	250 km årligt

Forældrenes besøg hos sagsøgeren

2 x 25 km x 25 fredage årligt, eller	1.250 km årligt
--------------------------------------	-----------------

I alt	4.000 km årligt
-------	-----------------

4.000 km á 1,25 kr.	5.000 kr. årligt
---------------------	------------------

Den 20. april 1998 traf sagsøgte 2, Frederiksborg Amt, følgende afgørelse:

"...

I skrivelse af 6. februar 1998 har De som værge for Deres søn, Sagsøgeren søgt om ned-

sættelse af servicebetaling under ophold på institutionen Ny Allerødgård med kr. 5000,- årligt med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 1995.

Nedsættelse af servicebetalingen søges med henblik på refusion af afholdte kørselsudgifter, samt fremtidig betaling heraf, i forbindelse med samvær mellem Deres søn og hans familie. Det fremgår af ansøgningen, samt den øvrige korrespondance i sagen, at De i forbindelse med dette samvær hidtil har haft en årlig kørselsudgift på 5000 kr. De anfører, at udgiften har været afholdt af Dem, men at De finder, at denne retteligt burde afholdes af Deres søn. Dette har imidlertid ikke været muligt, da Deres søn, efter Deres opfattelse, kun meget vanskeligt ville kunne afholde denne udgift, idet han opkræves fuld servicebetaling på Ny Allerødgård.

De fremhæver, at samværet mellem Dem og Deres søn har afgørende betydning for hans trivsel, og at han på grund af sit handicap er forhindret i på egen hånd at skabe social kontakt eller benytte offentlige transportmidler.

I henhold til bistandslovens § 115 stk. 3 nedsættes eller bortfalder servicebetalingen for personer der på grund af deres handicap har nødvendige udgifter i forbindelse med individuelle aktiviteter uden for institutionen som ikke dækkes af institutionstilbuddet.

Socialforvaltningen har indhentet oplysninger fra Ny Allerødgård vedrørende Sagsøgerens økonomiske forhold. Det fremgår af Deres søns personlige budgetskema, at hans samlede udgifter til husleje, servicebetaling, el/varme, kost, personlig hygiejne, vask, tv-licens og diesel månedligt er på kr. 4.688,-.

De har på hans oplysningsskema anført, at hans eneste faste udgift herudover, er medicinudgifter på kr. 125,- om måneden. Da Deres søns netto indtægt er på kr. 8.691,-, har han således et disponibelt rådighedsbeløb på kr. 4.003,- om måneden.

Dette rådighedsbeløb skal dække beklædning, gaver, forsikringer og andre personlige fornødenheder. Det er forvaltningens konkrete skøn, at Sagsøgeren uden at måtte give afkald på andre aktiviteter eller forbrugsgoder, vil have mulighed for at afholde en månedlig udgift til kørsel på kr. 417, svarende til 5.000,- kr. årligt.

Det fremgår af Deres skrivelse af 9. april 1998, at De finder, at afgørelsen om nedsættelse af servicebetalingen skal ske uafhængigt af Deres søn økonomiske forhold. Socialforvaltningen kan ikke give Dem medhold i denne opfattelse og skal anføre, at dette forhold ligeledes var afgørende for Den sociale Ankestyrelses afgørelse i Deres søn sag om nedsættelse af servicebetaling af 29. maj 1996. Det fremgår bl.a. af afgørelsen:

"Under hensyntagen til Deres søns behov for deltagelse i individuelle aktiviteter finder Ankestyrelsen ud fra en konkret vurdering, at Deres søn har været i stand til at afholde udgifter til ledsager i forbindelse med de to nævnte familiebesøg, uden at der skal ske reduktion af servicebetalingen."

Da Socialforvaltningen således finder det godtgjort, at ansøgerens økonomiske forhold efter en konkret vurdering kan tillægges betydning, finder forvaltningen ikke at den omhandlede kørselsudgift kan danne grundlag for nedsættelse af servicebetaling efter bistandslovens § 115 stk. 3.

Socialforvaltningen har ved afgørelsen endvidere lagt vægt på følgende forhold,

- at udgiften er nødvendig, da den ikke dækkes af andre ordninger, samt at deltagelse i det sociale liv i Deres søns tilfælde i meget stort omfang udgøres ved regelmæssigt samvær med hans familie. Forvaltningen har lagt mindre vægt på, at såvel institutionens udtalelser som ansøgningen, og den medsendte funktionsvurdering, fastslår, at **Sagsøgeren** **[redacted]** ikke selv har stået for og tilrettelagt aktiviteten, og heller ikke må forventes at kunne dette fremover.

- at udgiften til kørsel er betinget af Deres søns handicap, da han ikke kan anvende offentlige transport og at kørselsudgiften ville blive pålagt Deres søn, såfremt han efter Deres opfattelse havde mulighed for at afholde denne uden at lide væsentlige afsavn.

Endelig skal socialforvaltningens endnu engang anbefale, at De rådfører Dem med Overpræsidiets i København, såfremt De agter at iværksætte en betalingsordning for Deres søn vedrørende refusion af kørselsudgifter."

Sagsøgeren påklagede afgørelsen, og sagsøgte 1, Den Sociale Ankestyrelse, traf den 9. februar 1999 følgende afgørelse:

"...

Ankestyrelsen finder ikke grundlag for at ændre Frederiksborg Amts afgørelse om afslag på nedsættelse af servicebetalingen for ophold på Ny Allerødgård.

Begrundelsen er, at Ankestyrelsen ikke finder, at Deres søn **Sagsøgeren** opfylder betingelsen i bistandslovens § 115 a, stk. 3, for nedsættelse eller bortfald af servicebetalingen.

Afgørelse om nedsættelse eller bortfald af servicebetalingen sker på grundlag af en konkret vurdering af behovet i det enkelte tilfælde, aktiviteterernes og udgifternes omfang og art m.v.

Ankestyrelsen finder ud fra en konkret vurdering, at Deres søn **Sagsøgeren** vil være i stand til at afholde de udgifter, der er forbundet med transporten i forbindelse med besøgene hos Dem.

Ankestyrelsen har herved lagt vægt på, at der ikke er dokumenteret betydelige ekstraudgifter i forbindelse med aktiviteter i fritiden og til familiebesøg og at **Sagsøgeren** har et rådighedsbeløb, efter betaling af samtlige ydelser der modtages, det vil sige obligatoriske, valgfrie og andre, samt servicebetalingen, på ca. 4.000 kr. om måneden.

Ankestyrelsen vurderer således ligesom Frederiksborg Amt, at **Sagsøgerens** økonomiske forhold er sådan, at han ikke behøver give afkald på andre aktiviteter eller forbrugsgoder - uanset om transporten i forbindelse med besøgene hos Dem sker i Deres bil eller med taxa eller offentlig transport med ledsager.

Ankestyrelsen tiltræder således Frederiksborg Amts afgørelse."

I anledning af en henvendelse fra Landsforeningen LEV's advokat til socialministeren om hvilke initiativer ministeriet agtede at tage i forbindelse med kritik fra Folketingets Ombudsmand omkring nedsættelse eller bortfald af servicebeta-

lingen efter servicelovens § 83, stk. 2, skrev ministeriet i et svar til advokaten modtaget den 17. september 2001 bl.a.:

"...

Ministeriet kan oplyse, at der til stadighed foregår overvejelser omkring servicebetalingen. Det har blandt andet ført til, at reglerne om servicebetaling med førtidspensionsreformen ophæves for personer, der får tilkendt social pension efter den 1. januar 2001.

Det har været overvejet, om der kunne skaffes politisk og økonomisk mulighed for helt at ophæve reglerne om servicebetaling, men det har p.t. ikke været muligt.

Med hensyn til bestemmelsen om nedsættelse eller bortfald af servicebetalingen i servicelovens § 83, stk. 2, er det som udgangspunkt ministeriets opfattelse, at der ikke ved behandlingen af ansøgninger om nedsættelse af servicebetalingen skal tages hensyn til den enkeltes formue eller månedlige rådighedsbeløb.

Det afgørende er, om der tale om personer, som på grund af deres handicap har nødvendige udgifter i forbindelse med individuelle aktiviteter uden for botilbudet, og at der er tale om et behov, som ikke kan dækkes gennem andre ordninger som fx socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 73 eller § 78 om ledsagelse.

Det er ministeriets opfattelse, at den usikkerhed, der kan være om bestemmelsens indhold, ikke så meget ligger i bestemmelsens ordlyd som i amternes og ankemyndighedernes fortolkning af den. Socialministeriet vil derfor ved en kommende revision af vejledningen om sociale tilbud til voksne med handicap præcisere sin opfattelse af bestemmelsen."

Under sagen er der afgivet forklaring af Person 2.

Person 2 har forklaret, at han er Sagsøgerens far. Thomas er hjerneskadet og har en vidtgående udviklingsforstyrrelse. Han kan ikke læse eller regne og kan ikke forstå en dialog. Hans sociale netværk er familien.

Sagsøgeren har til støtte for sin påstand gjort gældende, at han i medfør af den dagældende bistandslovs § 115 a, stk. 3, og den nugældende servicelovs § 83, stk. 2, var berettiget til nedsættelse af sin servicebetaling i perioden fra den 1. januar 1995 til den 30. juni 1999, da betingelserne for nedsættelse eller bortfald af servicebetalingen efter bistandslovens § 115 a, stk. 3, alene var, at der var tale om en nødvendig merudgift til en individuel aktivitet uden for institutionen, og at aktiviteten ikke var dækket af institutions-tilbudet. De sagsøgte kunne således ikke lovligt tage hensyn til sagsøgerens økonomiske forhold. Merudgiften, der er opgjort til 5.000 kr. årligt, var nødvendig, da sagsøgerens handicap medførte øget behov for besøg hos forældrene i forhold til, hvad der ville have været tilfældet, hvis sagsøgeren ikke var handicappet, idet sagsøgerens eneste sociale kontakt og liv uden for institutionen var besøg hos forældrene og den deraf følgende kontakt med forældrenes sociale netværk. Sagsøgerens rådighedsbeløb har været det bærende kriterium for de sagsøgtes afgørelser om afslag på sagsøgerens ansøgning om nedsættelse af servicebetalingen. Ansøgerens indtægts- og formueforhold var ikke et lovligt kriterium ved afgørelsen af, om ansøgeren var berettiget til nedsættelse eller bortfald af servicebetalingen, idet de sagsøgte uden hjemmel i lovens ordlyd eller i forarbejderne inddrog sagsøgerens økonomiske formåen som kriterium ved afgørelsen. Et økonomisk behov kunne kun tillægges betydning i begunstigende retning.

Særligt vedrørende påstand 3 har sagsøgeren anført, at han har ansøgt om nedsættelse af servicebetalingen med virkning fra den 1. januar 1995 med 5.000 kr. p.a., og at sagsøgte 2, Frederiksborg Amt, med rette er inddraget under sagen, da tilbagebetalingsforpligtelsen påhviler denne sagsøgte.

Sagsøgte 1, Den Sociale Ankestyrelse, har til støtte for sin påstand om frifindelse gjort gældende, at sagsøgeren ikke havde krav på nedsættelse af servicebetalingen. Ved lov nr. 1132 af 22. december 1993 ændredes lov om social pension og bistandsloven, således at personer, der havde ophold på institutioner omfattet af lovens § 112 skulle have pensionen, og ikke som tidligere alene lommepenge, udbetalt. Efter bistandslovens § 115 a, stk. 2, skulle de omhandlede personer herefter betale for de ydelser, som de modtog som led i opholdet på institutionen.

For personer, der på grund af deres handicap havde nødvendige udgifter i forbindelse med individuelle aktiviteter uden for institutionen, som ikke dækkedes af institutionen, kunne servicebetalingen nedsættes eller bortfalde, jf. bistandslovens § 115 a, stk. 3. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget og vejledning om betalingsregler i institutioner efter bistandslovens § 112, stk. 1 og 2, at der skulle være tale om ganske særlige udgifter begrundet i handicappet, og at den pågældende ud fra en konkret vurdering havde et behov. Sagsøgeren har ikke godtgjort, at der var tale om helt særlige udgifter, da hans forældres kørselsudgifter må betegnes som helt sædvanlige udgifter for en familie. Udgifterne var således ikke begrundet i sagsøgerens handicap.

For det tilfælde, at landsretten måtte finde, at besøgsfrekvensen mellem sagsøgeren og dennes forældre har været større end i en sædvanlig familie, har sagsøgte anført, at kun en mindre del af udgiften kan være betinget af sagsøgerens handicap. I så fald må sagsøgtes subsidiære påstand om hjemvisning til fornyet behandling tages til følge.

Sagsøgte 2, Frederiksborg Amt, har gjort gældende, at sagsøgte 2 ikke er rette sagsøgte, idet den endelige og eneste retskraftige administrative afgørelse, der er til påkendelse

under sagen, er truffet af sagsøgte 1, Den Sociale Ankestyrelse, hvis afgørelse er trådt i stedet for den af sagsøgte 2 truffede afgørelse.

Landsretten skal udtale:

Ved lov nr. 1132 af 22. december 1993 om ændring af lov om social bistand og lov om social pension m.v. blev der indført obligatorisk pensionsudbetaling for beboere på plejehjem og i institutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap. Efter bistandslovens § 115 a, stk. 2, skulle beboere i de nævnte institutioner herefter betale for den særlige service m.v., som var et led i institutionsopholdet. Lovændringen, der gjorde en eksisterende forsøgsordning permanent, indebar en ophævelse af den hidtidige ordning, hvorefter sociale ydelser blev inddraget og anvendt som betaling for opholdet, og hvorefter beboerne fik udbetalt et beløb til personlige fornødenheder, ("lommepengebeløb"). Lovens § 115 a, stk. 3, havde følgende ordlyd:

"....

For personer, der på grund af deres handicap har nødvendige udgifter i forbindelse med individuelle aktiviteter uden for institutionen, som ikke dækkes af institutionen, nedsættes eller bortfalder betalingen efter stk. 2.

...."

Denne bestemmelse er videreført med uændret indhold i den nuværende servicelovs § 83, stk. 2. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (lovforslag nr. L 112) fremgår om bistandslovens § 115 a, stk. 3, at der "for personer, der på grund af deres handicap har helt særlige udgifter, foreslås en undtagelsesregel, hvorefter betalingen kan nedsættes eller bortfalde." Af de specielle bemærkninger til bestemmelsen fremgår bl.a. følgende:

"....

Imidlertid vil der være personer, som på grund af deres handicap har særlige udgifter i forbindelse med almindelig livsudfoldelse, som ikke dækkes af institutionen. Det kan dreje sig om udgifter i forbindelse med ledsagelse eller transport eller andre handicapbetingede udgifter i forbindelse med deltagelse i det almindelige samfundstilbud. Det foreslås derfor, at servicebetalingen nedsættes eller bortfalder i disse tilfælde. Afgørelsen herom bør så vidt muligt træffes i forbindelse med optagelse i institutionen.

Det foreslås, at socialministeren bemyndiges til at fastsætte særlige regler om tilbuddet i § 112-institutionerne, som tager hensyn til institutionernes særlige karakter. Det kan endvidere fastsættes, at der i ganske særlige tilfælde kan ske nedsættelse af betalingen for bolig og øvrige ydelser under hensyn til beboernes økonomiske forhold.

...."

Af den i forbindelse med lovændringen gennemførte vejledning nr. 174 af 25. august 1994, om betalingsreglen i institutionen efter bistandslovens § 112, stk. 1 og 2, fremgår følgende under punkt 16 og 17:

"....

16. Personer som på grund af deres handicap har nødvendige udgifter i forbindelse med individuelle aktiviteter uden for institutionen, som ikke dækkes af institutionstilbuddet, kan, jf. bistandslovens § 115, stk. 3, i særlige tilfælde få nedsættelse eller bortfald i servicebetalingen.

Der skal være tale om *individuelle aktiviteter* i forbindelse med deltagelse i de almindelige samfundstilbud og socialt liv. Det vil sige aktiviteter, som beboeren selv står for og tilrettelægger. Det er ikke fastsat i loven, hvilke individuelle aktiviteter bestemmelsen dækker. Vurderingen afhænger helt af den pågældende persons behov og af en konkret rimelighedsvurdering.

Der skal være tale om *aktiviteter, som ligger udenfor institutionstilbuddet*. De tilbud om fritidsaktiviteter, undervisning, kulturelle arrangementer m.v., som ligger inden for, hvad den pågældende institution slev skal sørge for eller formidle, afhængig af brugergruppens behov, dækkes ikke af reglen.

Der kan kun ske nedsættelse/bortfald af servicebetalingen, når der *på grund af den pågældendes handicap er særlige udgifter* forbundet med deltagelsen

i aktiviteten. Der kan f.eks. være tale om særlige ledsagelses eller kørselsudgifter. Udgifterne skal være *nødvendige*, hvilket vil sige, at det behov, som udgiften udspringer af, ikke kan dækkes gennem andre ordninger. Er der således tale om et kørselsbehov, som kan dækkes gennem benyttelse af institutionens kørselstilbud eller offentlige transportmidler, er der ikke tale om nødvendige udgifter, der berettiger til nedsættelse/bortfald af servicebetaling.

Som eksempel på en situation, hvor reglen kan komme på tale, kan nævnes en yngre person med et svært handicap, som i forbindelse med deltagelse i almindelig fritidsundervisning eller hyppige besøg hos pågældendes mindreårige børn på grund af sit handicap har høje udgifter til kørsel eller ledsagelse, som ikke kan dækkes af andre ordninger, og som ligger ud over det kørselstilbud, som institutionen naturligt dækker.

17. Afgørelse om nedsættelse eller bortfald af servicebetaling træffes af amtsrådet efter indstilling fra institutionen, ud fra en konkret vurdering af den pågældendes behov, sammenholdt med de i bestemmelsen nævnte kriterier.

I nogle tilfælde vil en mindre nedsættelse af betalingen være tilstrækkelig til, at den pågældende har mulighed for at deltage i pågældende aktivitet(er) uden for institutionens tilbud, i andre tilfælde vil det være nødvendigt med en større nedsættelse eller eventuelt helt bortfald af betalingen. Amtsrådets afgørelse kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse, jf. bistandsloven § 15, stk. 6.

...."

Tilsvarende fremgår af den i forbindelse med serviceloven gennemførte vejledning nr. 58 af 10. marts 1998 om sociale tilbud til voksne med handicap.

Landsretten finder på denne baggrund, at det med tilstrækkelig tydelighed fremgår af lovens ordlyd og forarbejder, at nedsættelse eller bortfald af servicebetalingen kun kan ske efter et konkret skøn over behovet i det enkelte tilfælde og kun hvor beboerne havde ganske særlige udgifter var forårsaget af den pågældendes handicap. Landsretten finder efter lovens formål endvidere, at det ikke var udelukket at inddrage økonomiske

kriterier/betalingssevne i denne skønsudøvelse, hvilket er i overensstemmelse med de almindeligt gældende principper i den sociale lovgivning.

De af sagsøgeren påberåbte udgifter til transport kunne efter landsrettens opfattelse ikke anses for sådanne særlige udgifter forårsaget af Sagsøgerens handicap, der undtagelsesvis kunne berettige til nedsættelse af servicebetalingen.

Som følge heraf tages de af sagsøgte 1, Den Sociale Ankestyrelse, nedlagte frifindelsespåstande til følge.

For så vidt angår sagsøgte 2, Frederiksborg Amt, findes denne sagsøgte ikke at være rette sagsøgte under nærværende sag, idet den endelige retskraftige afgørelse, som er til påkendelse under sagen, er truffet af sagsøgte 1, Den Sociale Ankestyrelse.

Som følge heraf frifindes sagsøgte 2, Frederiksborg Amt.

T H I K E N D E S F O R R E T :

De sagsøgte, Den Sociale Ankestyrelse og Frederiksborg Amt, Socialforvaltningen, frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger til de sagsøgte med 10.000 kr.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsrets kontor, den
P.j.v.